

Vėjo energetikos plėtra ir skatinimo tvarka

Artūras Skardžius

Lietuvos atsinaujinančių energetikos išteklių asociacija

2010-06-30

Vilnius

Turinys

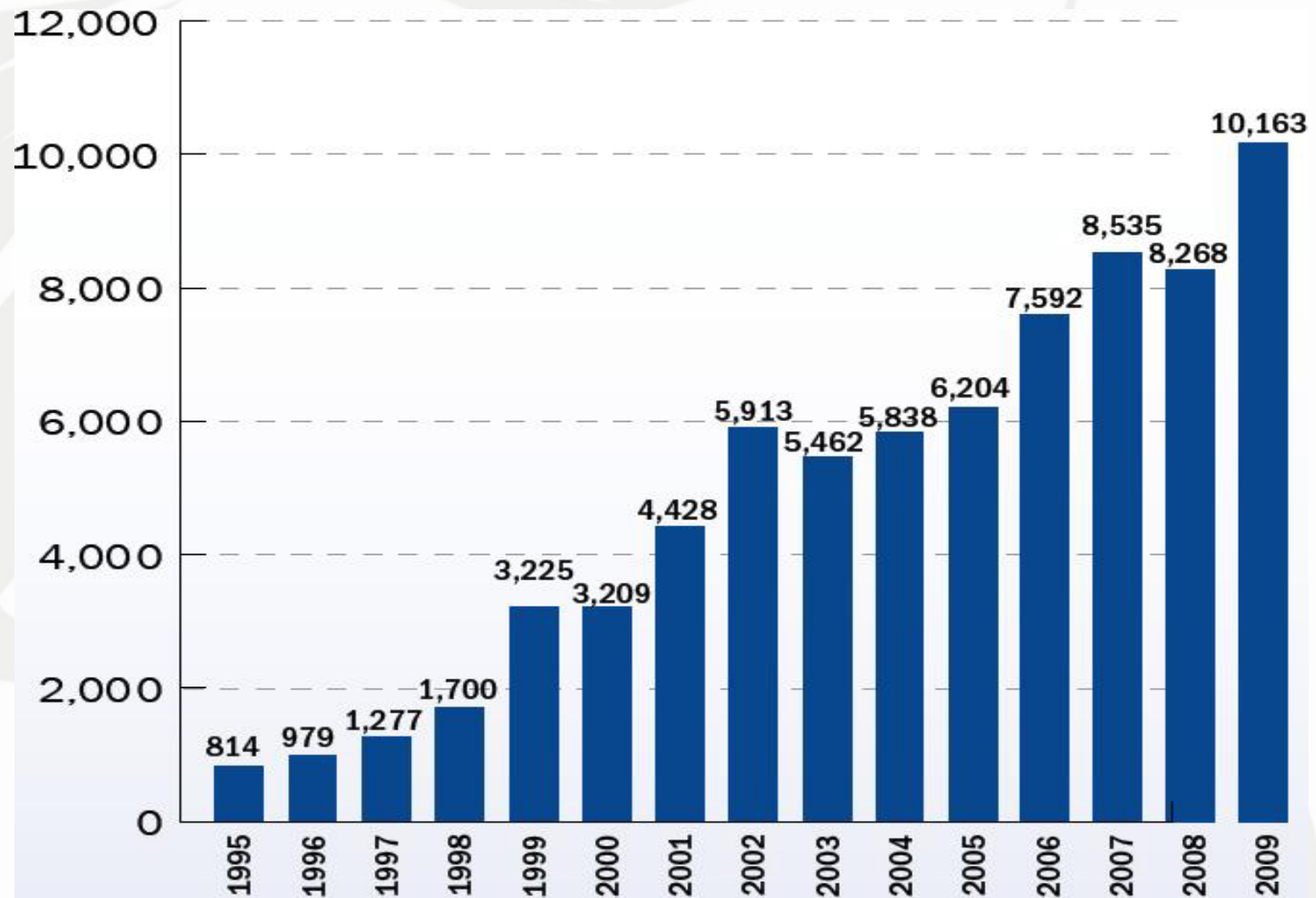
- Vėjo energetikos plėtra ES šalyse ir Lietuvoje;
- Plėtrai trukdančios problemos;
- Vėjo energetikos skatinimo tvarka;
- Išvados ir pasiūlymai.

Europa renkasi vėją

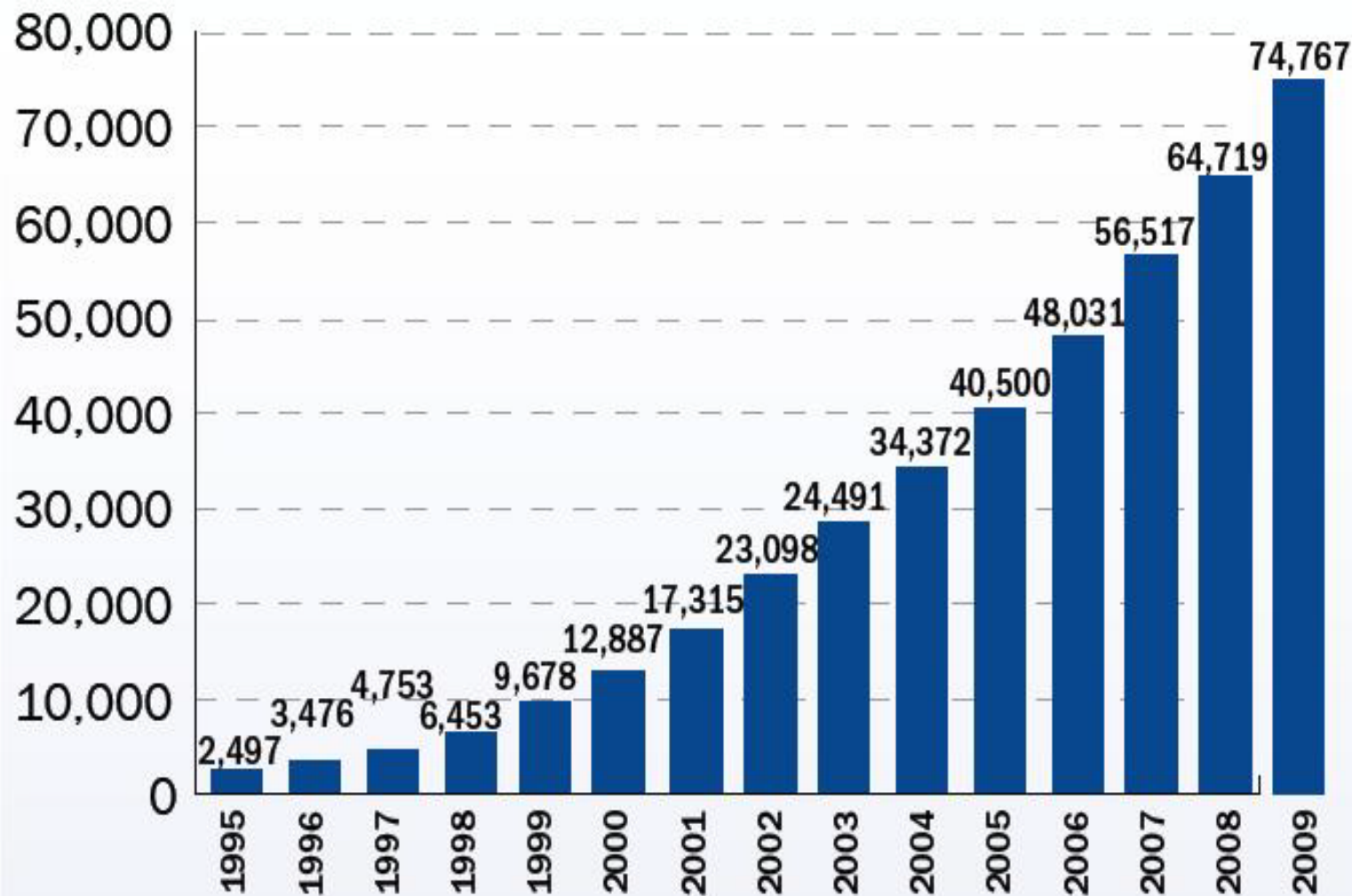

- 2009 m. ES įrengta vėjo jėgainių galia sudarė 10,163 MW, tai yra 23% daugiau lyginant su 2008 m.;
- 2009 m. įrengta vėjo jėgainių galia sudarė 39% nuo visų naujai įrengtų elektros energijos gamybinių pajėgumų;
- 2009 m. pabaigoje ES buvo instaliuota 74,767 MW vėjo jėgainių galia, tai sudarė 4,8% ES bendro elektros energijos poreikio;
- Investicijos ES į vėjo parkus 2009 m. siekė 13 mlrd. EUR;
- ES vėjo energetikos industrijoje dirba 192,000 darbuotojų;
- Per 2009 m. į atmosferą nepateko 106 mln. t. CO₂;
- 2020 m. ES planuoja instaliuoti 230 GW vėjo jėgainių galių: 190 GW sausumoje ir 40 GW jūroje.

ES šalių kasmetinis vėjo jėgainių įrengtos galios augimas (MW)

ES šalių vėjo jėgainių įrengta galia (MW)

Vėjo energetikos plėtra Lietuvoje

- Šiai dienai vėjo jėgainių įrengta galia - 98,96 MW;
- Vėjo jėgainių įrengtos galios panaudojimas – 25%;
- 200 MW kvota prisijungimui konkurso būdu paskirstyta 2004 m.;
- 80 MW paskirstyta papildomai;
- Ekspertų nuomone žemyninėje dalyje realus vėjo energetikos potencialas gali būti virš 1200 MW;
- Galimas vėjo jėgainių parko įrengimas Baltijos jūroje daugiau nei 1000 MW.

Plėtrai trukdančios problemos (1)

- Valstybė neturi strateginio požiūrio atsinaujinančios energetikos plėtrai;
- Nekoordinuotas ir nenuoseklus teisėkūros procesas nukreiptas ne atsinaujinančios energetikos plėtrai, o jos ribojimui ir biurokratinių barjerų kūrimui;
- Ribota plėtra ir teisinio reguliavimo stoka sukuria spekuliacinę rinką, bei korupcijos riziką;
- Biurokratinė leidimų išdavimo ir prijungimo prie tinklo tvarka;
- Painus ir sunkiai pritaikomas “žaliosios” elektros energijos skatinimo ir paramos mechanizmas.

Plėtrai trukdančios problemos (2)

- Biurokratinės teritorijų planavimo procedūros;
- Teisiškai nereglamentuota vėjo jėgainių statyba jūroje.
- Ilgas projektų atsipirkimo laikas (10-12 m.);
- Vadovaujamasi ydingu principu lyginant AEI elektros energijos gamybos kaštus su importuojamos elektros kaina;
- VIAP lėšos nukreipiamos iškastinį kurą naudojančių jėgainių gamybos kaštams padengti;
- Nepagrįstai motyvuojama ribotu elektros tinklo pralaidumu, nepakankamomis balansavimo ir galių rezervavimo galimybėmis, “aukšta” elektros energijos kaina vartotojams.

Skatinimo sistemos taikymas ES

- Pastoviųjų tarifų;
- Priemokų prie rinkos kainos;
- Žaliųjų sertifikatų.

Išvados

- Vėjo energija yra švari ir konkurencinga savo kaina lyginant su Lietuvoje gaminama elektros energija;
- Vėjo energijos kaina nepriklauso nuo brangstančių iškastinių energijos išteklių;
- Vėjo jėgainės kartu su kitomis AEI jėgainėmis gali tenkinti ženklia dalį šalies elektros energijos poreikio;
- Vėjo jėgainėse pagaminta elektros energija – Lietuvos sukuriama BVP dalis;
- Vėjo jėgainės, tai Lietuvos energetinio nepriklausomumo užtikrinimas.

Pasiūlymai

- Skubiai priimti AEI įstatymą;
- Patvirtinti nacionalinį AEI plėtros strategijos įgyvendinimo priemonių planą (2010 - 2015 m.);
- Sukurti skaidrią, objektyvią ir nediskriminuojančią elektros energijos gamybos naudojant AEI skatinimo, plėtros, ir elektrinių prijungimo prie tinklo teisinio reguliavimo sistemą;
- Parengti AEI panaudojimo skatinimo ir rėmimo ilgalaikę programą;
- Supirkti visą elektros energiją gaminamą naudojant AEI;
- Optimizuoti esamus elektros tinklus, sukuriant sumaniuosius tinklus (*smart grids*);
- Visuomenei atskleisti VIAP nustatymo, bei taikymo mechanizmą;
- Atsisakyti nebūtinai ir nepagrįstai brangios elektros energijos gamybos naudojančios iškastinį kurą;
- Pakeisti administracinį reguliavimo mechanizmą į ekonominį.

Ačiū už dėmesį.

Klausimai?